

menighetens egendom går under klubban.

Förhållandet hedrar icke rätt Wasa läns handlande. ||De hafva sämst betalat kronan, men äro de enda hittills kända som låta utmätningar öfvergå allmogen.|| De torde väl kunat taga för gifvet, att Regeringen icke hänger dem, om de icke betala sina förskotter på dagen, förutsatt att de kunna uppvisa utkrediteringar.

De i den bilagda skriften uppgifna mjölmattorna m. m. beteckna hvars och ens hela skuld äfven till andra köpmän än Åberg – jag tror i Jakobstad. Skulle det icke gå an, att sända Herr Hannuksela på en restransakning till Alajärvi och till andra hårdt ansatta orter. På grund af den kan sedan i Senaten begäras ökadt anslag för omsättning af förskotterna. Thodén i Jakobstad är en bland dem, som utkrediterat villigt och mycket. Alla sådane hedersmän och deras skyddslingar böra efter förmåga hjälpas. Men det måste ske hastigt. Ännu en gång: haf den godheten att vidtaga någon snabb åtgärd för dessa stackare i Alajärvi.

Med utmärktaste Högaktning har jag äran underteckna

Högvälborne Herr Baron

(Datum)

186 G. VON ALFTHAN – J. V. SNELLMAN 7.X 1863
HUB, JVS handskriftssamling

Högädle Herr Senator!

En liten utflygt till Carlön, för att besigtiga lotshamnbyggnaden derstädes, har förhindrat mig att med omgående post aflägga min uppriktiga tacksägelse för Herr Senatorns ärade skrifvelse af den 21 September och handbref af den 28 i samma månad.

Den numera vidtagne åtgärden att utbyta Kronans utländska Korn emot allmogens inhemska, torde göra direkt uppköp utaf detta sednare öfverflödigt. Åtminstone har jag tänkt uppskjuta med framställningen härom, ända tills resultaterna utaf ofvannämnde åtgärd börja visa sig och det utredes, huru mycket, genom inflytande räntespannmål och inbetalning på lån, blir disponibelt,

Angående de utestående Kronolånen är beräkningen uppgjord och äfven sjelfva framställningen uppsatt, men den hinner icke renskrifvas och expedieras förrän med nästa post. Resultatet är i Korthet sådant, att utaf inalles 38 603 tunnor spannmål, 28 922 äro till betalning denna höst förfallne, deraf öfver 20 000 tunnor uti Salo och Haapajärvi härader. Mitt förslag går ut uppå att låta Kemi och Kajana härader, som hafva medel, betala med penningar; att bevilja generelt anstånd med återbetalningen åt nästan hela Haapajärvi och en del af Salo härader, hvaremot Kustorterna och öfrige mera eller mindre behållne, ägde att åtminstone inbetala Korn-lånen och det in natura, för att få en utsädesreserv.

Med undantag af ett par handlande (Grönholm härstädes och Govenius i Torneå), som inlemnat 10 à 15 reverser till utsökning, hafva inga andra ännu börjat pressa allmogen. Detta är för obetydligt, för att motivera någon framställning till Senaten, men längre fram får jag kanske komma in och anhålla om anstånd för några låntagare, speciellt tänker jag härvid på handelsbolagets utkreditering af circa 2 000

Mattor mjöl till Salo allmogen, emot församlingarnes solidariske ansvarighet, dock har jag härom ännu icke talat med Commerserådet Snellman. Brahestads handlande, som utkrediterat mycket, torde vara de långmodigaste, emedan de inse och känna omöjligheten att i hast få någonting in.

Det är allt bra, att förråden i Kuopio finnas; våra landthandlande i öfverbyggnaden förse sig derifrån med spannmål, och tillhandahålla den allmogen i hungerorterna temmeligen billigt, emedan de flere gånger om året omsätta sitt Kapital. Så långt menskligt förutseende räcker
10 synes det, som om icke någon brist på spannmål kunde uppstå och äfven med utsädeskornet torde det icke vara så farligt, då nästan allt korn som skördats är god och välgroende.

Genom min sväger John Snellman fick jag mig de nödiga propositionerna till Landets Ständer tillsända: uti frågor om Kommunikationerna saknade jag anslag för Uleåborgs län – icke för jernvägar eller kanaler, dem våga vi icke tänka uppå – men heldst för – landvägar. Kajana härad och Lappmarkerna sakna ännu några väsentliga landvägar, såsom ifrån Kajana öfver Hyrynsalmi till Suomussalmi; ifrån Rovaniemi till Kittilä; vägen söder om Uleå träsk
20 m. m. Att lappvis, uti missvestår arbeta på dem och sedan igen vänta flere år, medan under tiden de upprödjade delarne ånyo skogbelägas, är för Kronan icke förmånligt. Högst viktigt för vår glesa befolkning är Kronans föreslagne deltagande uti vägunderhållet, i förhållande till dess skogsmarker.

Jag är riktigt orolig för, huru våra stockauktioner aflöpa. Äfven emotser jag med otålighet svaret på mina framställningar om undsättningsåtgärderna, hvilka väl numera, sedan semestern den 1 October tagit slut, med första torde företagas.

Min uppriktigaste högaktning och tillgifvenhet, har jag äran teckna
30

Herr Senatorns
Ödmjukaste tjänare
G. Alfthan

Uleåborg den 7 October 1863.

⟨Bilaga I⟩

Utklipp utur ett bref ifrån Kyrkoherden Frosterus i *Kärsämäki*, dateradt den 1 September 1863.
40

Skörden inom församlingen tycks öfverhufvudtaget emot all förmodan blifva bättre än i fjol. Hemman finnas, som erhålla rundlig afkastning, enligt hvad som förljudes, om ock en stor del få litet, och de å frost ömmaste ställen nästan intet Råg, men väl Korn, i händelse det hinner mogna. Potäterne tyckas äfven sakteligen begynna repa sig, ehuru de ännu äro småa. *Ifrån Pyhäjärvi förljudes, att skörden nästan allmänt blir herrlig och rundelig*, om Jokikylä eller trakten af Bruket samt några frostömmare hemman undantages. Mina närmaste grannar säga, att Rågskörden eller afkastningen hos dem nedgåt från fem, ända till 2:ne
50 Kappar från rijan, det lilla är dock god säd, ty besynnerligt nog, skadades åkrarne här nära elfven nu mest. Hos oss har ännu icke blifvit tröskadt, men när detta skedt skall jag hafva äran afgifva bestämdare uppgift på afkastningen, ty på allmogens uppgifter kan icke så säkert litas; men *hvad jag sjelv sett och hört af påliteligare, så få ganska många* en vacker skörd, för hvilket Gud innerligen vare prisad!

⟨Bilaga 2⟩

Missväxten är ej i denna församling ändock så total, som det först tycktes. Det är väl sant att det finnes ställen, som förlorat nästan allt, men det finns och hemman, som få bärgeligt år. Pulkkila och Leskelä byar äro svårast hemsökta af frost och få nästan intet och den fattiga befolkningen, som äro bosatte längre ifrån åstränderna, hafva förlorat allt, hvarföre de nu redan ligga Fattigvården till last i brist på arbetsförtjenst. Fås ej något allmänt arbete åt dem, äro vi alldeles utkomne. Om några medel kunde anordnas till utdikning af Lusikkaneva mossa i Pulkka by, hvaröfver Syne Instrument redan för omkring 4 eller 5 år sedan blifvit till Landskontoret inlemnadt, så vore man en längre tid fri dem.

10

Med djupaste vordnad framhärdar
Högädle Herr Guvernören och

Riddarens

ödmjukaste
tjenare
A. J. Nyman

Utklipp

20

Pulkkila, den 26. Augusti 1863.

187 YTTTRANDE VID EKONOMIEDEPARTEMEN-
TET 7.X 1863
RA, Senatens arkiv

... dervid Senatorn Snellman yttrade sig skriftligen, sålunda: – Theaterhusbolaget har åtnjutit ett lån ur amortissemensfonden på trettiotusen rubel silfver och ett annat af statsmedel på tjugufemtusen rubel. Under förutsättning att ett blifvande bolag, som inlöser theaterhusruinen, åtager sig att sätta huset i stånd och inreda, detsamma för dramatiska representationer, vågar jag underdånigst tillstyrka att af statsmedel må åt detsamma mot nöjaktig säkerhet gifvas ett lån till nyssanfördt belopp af tjugufemtusen rubel eller hundratusen mark, Bolaget obetaget, att förskaffa sig ytterligare lån ur amortissemensfonden, endast att, i händelse till säkerhet för statslånet inteckning i theaterhuset kommer att erbjudas, detta icke må på förhand vara graveradt med högre summa än trettiotusen rubel eller etthundratjugutusen mark. I öfrigt får jag med afseende derpå, att Bolaget under byggnadstiden icke kan hafva någon inkomst af egendomen, till Hans Kejsrliga Majestäts Höga afgörande hemställa, huruvida, icke statslånet kunde beviljas räntefritt på fem år, efter hvilken tid ränta borde derå erläggas med fyra procent samt återbetalningen af kapitalet ske från och med det elfte året i tio års tid med tiotusen mark årligen. Men då ansökningen synes förutsätta, att ett ytterligare statsbidrag utöfver sagde lån skulle för husets iståndsättande vara erforderligt, anser jag för pligt att något sådant tillskott icke förorda. Det nuvarande Bolaget har allaredan af statsmedel erhållit en gåfva af femtontusen rubel silfver, som nu uppgått i rök, såvidt jag förmår bedöma, i följd af mindre omtänksam förvaltning, underlåtenhet att assurera egendomen och otillräckliga försigtighetsmått mot eldfara. En ytterligare enahanda gåfva skulle säkert mötas af de skattdragandes klander. Dessutom

30

40

50